

Uriinipidamatuse kirurgiline ravi naistel

Patsiendi infomaterjal

Infolehe eesmärgiks on tutvustada patsiendile uriinipidamatuse olemust, tüüpe ja ravivõimalusi.

Uriinipidamatuse all kannatab umbes 10% naistest, üle 65-aastastest naistest esineb see probleem ligi 20%-l.

Uriinipidamatust soodustavad järgmised tegurid:

- rasedus ja sünnitus (sünnitusteede vigastused);
- kaasasündinud sidekoe nõrkus;
- üleminekuiga ehk kliimaks (tekib östrogeenivaegus);
- raske füüsiline koormus;
- vananemisega seotud muutused (põie maht ja elastsus vähenevad);
- neuroloogilised haigused;
- peaaju- ja seljaajukahjustused.

Uriinipidamatuse häireid on mitut tüüpi, neist sagedamini esinevad pingutus- ehk stresspidamatus ja sund- ehk tungpidamatus.

Stresspidamatus (esinemissagedus 20–40% juhtudest) on tahtmatu uriinileke pingutusel (hüppamisel, jooksmisel, köhimisel). Stresspidamatuse põhjuseks on vaagna sidekoe- ja lihaste nõrkus ning madal kusitisisene rõhk. Kergema stresspidamatuse korral on abi regulaarsest ja õigest vaagnapõhjelihaste treeningust.

Sund- ehk tungpidamatuse (esinemissagedus 45–60% juhtudest) korral on häiritud kusepõie täitumise kontroll. Põie ärritatus on suurenenud ja urineerimisrefleksi tagasihoidmine on halvenenud. Sellist uriinipidamatust saab leevendada ravimitega ja põie treenimisega.

Mõlemad uriinipidamatuse tüübid võivad esineda ka koos (segatüüpi uriinipidamatus). Diagnoosi täpsustamiseks ja ravi planeerimiseks määrab arst patsiendile analüüsid ja vajaduse korral lisauuringud.

Kirurgiline ravi on näidustatud stresspidamatuse ja segatüüpi uriinipidamatuse korral.

Operatsiooni kirjeldus

Operatsiooni eesmärgiks on kusiti ja põie ühenduse toetamine, et kusiti ei avaneks pingutuse ajal. Toetamiseks kasutatakse spetsiaalset proteeslingu, mis paigaldatakse operatsiooni käigus kusiti alla. Tupe ja kubeme piirkonnas on väikesed haavad, millest jäävad minimaalsed armid. Haavaõmblusniidid sulavad ise ega vaja eemaldamist.

Operatsiooniks tuleb haiglasse tulla hommikul. **Narkoositüsistuste vältimiseks peate olema enne operatsiooni vähemalt 6 tundi söömata ja 2 tundi joomata. Kuus tundi enne operatsiooni ärge suitsetage ega närige närimiskummi.**

Operatsioonijärgne aeg

Koju lubatakse enamasti samal päeval. Hea ja pikaajalise tulemuse saavutamiseks tuleb operatsiooni järel ühe kuu jooksul vältida füüsilist pingutust, üle 5 kg raskuste tõstmist, sportimist, seksuaalelu, vannis käimist, suplemist ja tamponide kasutamist.

Haiglasse tuleb tagasi pöörduda, kui operatsiooni järel tekib tugev kõhuvalu, verejooks tupest, ilmnevad urineerimishäired või kehatemperatuur tõuseb üle 38 °C.

Operatsiooni tüsistused

Ükski kirurgiline vahelesegamine ei ole riskivaba ning ka selle operatsiooni korral võivad tekkida tüsistused. Põie vigastamise oht operatsioonil on 1–4%. Operatsiooni järel esineb urineerimishäireid 4%-l, verejooksu 0,5%-l, verevalumeid 1,5%-l, süvaveeni tromboosi 0,7%-l ja haavainfektsiooni 0,1%-l patsientidest.

Tüsistuste korral on enamasti vaja jääda haiglaravile.

Operatsioonimeetodi efektiivsus on suur - 90–95% patsientidel kaovad uriinipidamatuse kaebused.

ITK597
Kinnitatud AS ITK ravikvaliteedi
komisjoni 14.10.2020 otsusega
(protokoll nr 10-20)